

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

CURRICULUM

la modulul

PIAȚA HÂRȚIILOR DE VALOARE. BAZELE ACTIVITĂȚII BANCARE

Ciclul I, studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională: 0413 Business și administrare

Codul și denumirea specialității: 0413.1 Business și administrare

Forma de organizare a învățământului superior: învățământ cu frecvență redusă

Autori:

conf. univ., dr. Victoria POSTOLACHE

asist. univ. Janina CAZAC

BĂLȚI, 2024

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe economice

Procesul-verbal nr. 7 din 27.02.2024

Șefa Catedrei de științe economice

TCACI conf. univ., dr. Carolina TCACI

Analizat și recomandat la ședința Comisiei metodice a Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 6 din 09.04.2024

Președintele Comisiei metodice al Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului POPOV conf. univ., dr. Lidia POPOV

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Procesul-verbal nr. 9 din 09.04.2024

Decana Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului

CIOBANU conf. univ., dr. Ina CIOBANU

Informații de identificare a modului

Facultatea: Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: Științe Economice

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 041 Științe economice

Codul și denumirea domeniului de formare profesională la ciclul I: 0413 Business și administrare

Codul și denumirea specialității: 0413.1 Business și administrare

Administrarea modului

Codul modului	Nr. de credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Seminar	Laborator	Lucrul individual al studentului		
S.05.O.025	5	150	18	12	-	120	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul III, Semestrul 5

Forma de organizare a învățământului: Cu frecvență redusă

Regimul modului: Obligatoriu

Categoria formativă: De specialitate

Informații referitoare la cadrele didactice

Victoria POSTOLACHE, doctor în științe economice, conferențiară universitară, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Contabilitate și audit”, doctorat specialitatea „Finanțe” la Academia de Studii Economice din Moldova.

Domeniul de interes științific: Activitate bancară, control financiar, fiscalitate, finanțe publice și private.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: victoria.postolache@usarb.md.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Ianina CAZAC, asistentă universitară, absolventă a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, specialitatea „Finanțe și contabilitatea firmei”.

Domeniul de interes științific: Activitate investițională, finanțe publice și private, piața de capital etc.

Biroul: Catedra de științe economice.

E-mail: kazak.yanina@mail.ru.

Ziua de consultații: Miercuri, 15:00 – 16:30. Consultațiile se oferă față în față, pe poșta electronică, prin videoconferință (aplicația Google Meet, Zoom etc.).

Integrarea unităților de curs în programul de studii

Modulul *Piața hârtiilor de valoare. Bazele activității bancare* este compus din 2 unități de curs.

Unitatea de curs *Piața hârtiilor de valoare* are ca obiectiv de a-i familiariza pe studenți cu aspectele legate de cunoașterea și înțelegerea conceptelor fundamentale cu care se operează în domeniul piețelor de valori mobiliare. În cadrul acestei unități de curs se cercetează tipologia valorilor mobiliare, fiind definite și caracterizate principalele titluri financiare ale pieței de capital, se identifică rolul și necesitatea organelor de administrare a activității pe piața hârtiilor de valoare etc.

Unitatea de curs *Bazele activității bancare* își propune abordarea și aprofundarea aspectelor legate de rolul băncilor în economie, locul acestora în intermedierea financiară și restructurarea bancară. Prin instituțiile sale, sistemul bancar asigură acumularea și redistribuirea resurselor financiare, devenind astfel un intermediar financiar. Studiarea unității de curs *Bazele activității bancare* presupune cunoașterea termenilor cheie de la unitățile de curs *Principiile economiei de piață* și *Monedă și credit*.

Exigențe și competențe prealabile

Pentru buna însușire a unităților de curs din componența modulului, studentul trebuie să demonstreze:

- cunoașterea și aprecierea rolului burselor de valori și a băncilor în economie;
- înțelegerea rolului și importanței aspectelor legate de valorile mobiliare primare și secundare.
- cunoașterea și perceperea conceptelor din domeniul activității bancare precum: bani, bancă, bancă centrală acumulate la unitatea de curs *Principiile economiei de piață*;
- descrierea etapelor de apariție și dezvoltare a băncilor, tipurilor de bănci existente acumulate la unitatea de curs *Monedă și credit*;
- dezvoltarea abilităților în vederea elaborării de analize și studii în domeniu.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul modulului

Prin conținutul său și activitățile de învățare a studenților, unitățile de curs din componența modulului *Piața hârtiilor de valoare. Bazele activității bancare* contribuie la dezvoltarea

următoarelor competențe profesionale necesare viitorului specialist din domeniul economic:

Competențe profesionale (CP):

CP2. Elaborarea modelelor pentru descrierea fenomenelor și a proceselor practice.

CP3. Elaborarea, proiectarea și analiza alternativelor de rezolvare a operațiilor/situațiilor economice.

CP4. Argumentarea deciziilor de conducere pe probleme concrete utilizând concepte, teorii și raționamente economice.

Finalitățile modului

Rezultatele învățării unităților de curs din componența modului *Piața hârtiilor de valoare. Bazele activității bancare* reprezintă un sistem integru de *cunoștințe*, care denotă că la finalizarea studierii unităților de curs studentul va fi capabil:

- să prezinte particularitățile de emisiune și plasare a valorilor mobiliare;
- să soluționeze problemele evaluării valorilor mobiliare;
- să aplice prevederile cadrului normativ specific activității bancare din Republica Moldova;
- să analizeze particularitățile sistemului bancar național în comparație cu cel internațional;
- să evalueze activitatea băncii în funcție de indicatorii economico-financiari.

Conținutul unităților de curs din componența modului: Piața hârtiilor de valoare

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
1.	Tema 1. Esența și caracteristica pieței de capital 1.1. Piața de capital - componentă a pieței financiare 1.2. Participanții pieței de capital 1.3. Instrumentele pieței de capital 1.4. Funcțiile pieței de capital 1.5. Cadrul legislativ al pieței de capital din Republica Moldova 1.6. Organe de control și reglementare pe piața de capital	1	1
2.	Tema 2. Acțiunile - valori mobiliare primare pe proprietate 2.1. Definirea și trăsăturile caracteristice ale acțiunilor 2.2. Tipologia acțiunilor 2.3. Drepturile de subscriere și de atribuire 2.4. Esența și conținutul warantelor	1	1
3.	Tema 3. Obligațiunile – valori mobiliare de creanță 3.1. Definirea obligațiunilor 3.2. Criterii de clasificare a obligațiunilor 3.3. Randamentul obligațiunilor	1	1
4.	Tema 4. Emisiunea valorilor mobiliare primare	1	-

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
	4.1. Tehnica emisiunii valorilor mobiliare primare 4.2. Conceptul de prospect de emisiune 4.3. Specificul emisiunii și plasării acțiunilor 4.4. Modalitatea de emisiune și plasare a obligațiunilor		
Evaluare periodică		–	1
5.	Tema 5. Evaluarea valorilor mobiliare primare 5.1. Necesitatea evaluării valorilor mobiliare 5.2. Evaluarea acțiunilor 5.3. Evaluarea obligațiunilor	-	1
6.	Tema 6. Valori mobiliare derivate – conținut, tipologie, necesitate 6.1. Aspecte teoretice cu privire la instrumentele financiare derivate 6.2. Esența și particularitățile contractelor forward 6.3. Tipologia și caracteristica opțiunilor 6.4. Conținutul și elementele definitorii ale swapurilor	1	-
7.	Tema 7. Rolul bursei de valori în realizarea tranzacțiilor cu valori mobiliare 7.1. Conceptul de bursă de valori mobiliare 7.2. Regimul juridic al funcționării burselor de valori 7.3. Managementul bursei de valori 7.4. Agenții bursei de valori 7.5. Sistemele de tranzacții la bursa de valori 7.6. Sistemul bursier versus sistemul bancar	-	1
8.	Tema 8. Indicatori și indici bursieri 8.1. Evoluția indicilor bursieri 8.2. Criterii de clasificare a indicilor bursieri 8.3. Principiile folosite în determinarea indicilor bursieri 8.4. Metodologia de determinare a indicilor bursieri 8.5. Indici bursieri mondiali	1	-
Total		6	6

Conținutul unităților de curs din componența modulului: Bazele activității bancare

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
1.	Tema 1. Organizarea activității bancare 1.1. Definiția și specificul activității băncii în economia de piață 1.2. Tipologia băncilor în sistemul bancar 1.3. Funcțiile băncii și operațiunile ei 1.4. Securitatea activității bancare	1	1
2.	Tema 2. Banca comercială – veriga primară a sistemului bancar 2.1. Particularități ale sistemului bancar național 2.2. Acordarea licenței băncilor în Republica Moldova 2.3. Structura organizatorică și atribuțiile organelor de administrare a băncii 2.4. Guvernanța corporativă în cadrul băncii 2.5. Modelul de afaceri în cadrul băncii	1	1
3.	Tema 3. Importanța resurselor proprii pentru instituțiile bancare 3.1. Conceptul și structura instrumentelor de capital	1	1

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
	3.2. Funcțiile și necesitatea elementelor de fonduri proprii 3.3. Elementele constitutive ale instrumentelor de capital 3.4. Cerințe generale de fonduri proprii și de capital 3.5. Procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP)		
4.	Tema 4. Resursele atrase ale băncilor comerciale 4.1. Componenta resurselor atrase de bancă 4.2. Rolul și criteriile de clasificare a depozitelor 4.3. Costul depozitelor bancare 4.4. Categoriile de resurse bancare nedepozitare 4.5. Resurse nedepozitare achiziționate de la Banca Centrală 4.6. Garantarea depozitelor în sistemul bancar autohton	1	1
5.	Tema 5. Operațiunile active ale băncilor comerciale 5.1. Definiția și clasificarea operațiunilor bancare active 5.2. Creditele bancare – pilonul fundamental al activității băncii 5.3. Criterii de clasificare a creditelor în activitatea bancară 5.4. Costurile aferente creditului bancar 5.5. Elementele definiției ale plasamentelor bancare	1	-
Evaluarea periodică		-	-
6.	Tema 6. Operațiunile de comisionare și conexe 6.1. Servicii de consultare prestate de bănci 6.2. Serviciile băncii comerciale pe piața valorilor mobiliare 6.3. Definiția, structura și reglementarea operațiunilor valutare ale băncii 6.4. Caracteristica operațiunilor conexe ale băncilor 6.5. Leasing – noțiune și particularități 6.6. Factoring – definiție și structură 6.7. Private Banking – viitorul activității bancare	-	1
7.	Tema 7. Caracteristica și efectuarea decontărilor bancare 7.1. Modul de organizare a decontărilor bancare 7.2. Organizarea și desfășurarea operațiunilor de casă 7.3. Efectuarea decontărilor interbancare 7.4. Deservirea bancară la distanță	1	-
8.	Tema 8. Eficiența activității bancare 8.1. Definiția și structura veniturilor bancare 8.2. Esența și clasificarea cheltuielilor bancare 8.3. Caracterizarea indicatorilor de performanță bancară 8.4. Evaluarea performanțelor bancare prin rating	1	1
9.	Tema 9. Riscurile în activitatea bancară 9.1. Conceptul de risc bancar 9.2. Tipologia riscurilor bancare în Republica Moldova 9.3. Instrumente și tehnici de monitorizare a riscurilor bancare 9.4. Simularea de criză - tehnică de administrare a riscurilor bancare	1	-
10.	Tema 10. Controlul bancar intern: esență, tipologie, mecanism 10.1. Definiția controlului bancar intern 10.2. Mecanismul de control intern 10.3. Cerințe privind activitățile și procedeele de control intern	1	-

Nr. d/o	Tematica	Nr. de ore	
		Curs	Seminar
11.	Tema 11. Lichiditatea instituțiilor bancare 11.1. Definierea și modul de reglementare a lichidității bancare 11.2. Necesitatea în resurse lichide: metoda de apreciere, surse, structura. 11.3. Necesitatea constituirii rezervelor minime obligatorii 11.4. Principiile de gestiune a lichidității bancare	1	-
12.	Tema 12. Supravegherea activității bancare. Procedura de retragere a licenței instituțiilor bancare 12.1. Definierea, principiile și importanța supravegherii bancare 12.2. Restricțiile privind activitatea băncii 12.3. Suspendarea activității bancare: cauze și mecanisme de efectuare 12.4. Esența și importanța redresării bancare 12.5. Intervenția timpurie în bancă 12.6. Măsuri de rezoluție bancară 12.7. Încetarea activității băncii, retragerea licenței	1	-
13.	Tema 13. Tendințe în activitatea sistemelor bancare contemporane 13.1. Competiția în activitatea bancară 13.2. Caracteristici și indicatori de apreciere a dezvoltării activității bancare 13.3. Inovațiile în activitatea bancară 13.4. Internaționalizarea activității bancare	1	-
Total		12	6

Strategii de predare și învățare

Pe parcursul studierii modului *Piața hârtiilor de valoare. Bazele activității bancare* se vor utiliza următoarele strategii de predare și de învățare centrate pe student: instruire diferențiată, instruire adaptivă, tehnici de dezvoltare a gândirii critice, prelegerea bazată pe 3 „C” (claritate, creativitate, concretizare), seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).

Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de curs, cursul de instruire pe platforma de învățare MOODLE, culegere de prezentări de sinteză PowerPoint, consultații individuale.

Activități de studiu individual al studentului

Activitatea individuală la modulul *Piața hârtiilor de valoare. Bazele activității bancare* este o componentă obligatorie a activității de instruire și include studiul după manualele recomandate și suportul de curs oferit de către titularul cursului. Repartizarea orelor pentru activitățile de lucru individual (total 120 de ore, inclusiv 48 de ore *Piața hârtiilor de valoare* și 72 de ore *Bazele activității bancare*) este prezentată în tabelele de mai jos.

Unitatea de curs Piața hârtiilor de valoare

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic.	12
2.	Realizarea hărților conceptuale și explicarea conceptelor cheie (L_1).	12
3.	Elaborarea unui referat pe o temă selectată din lista de subiecte ale referatelor (L_2).	12
4.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen).	12
Total		48

Sarcinile din compartimentul lucrului individual se realizează de către toți studenții pentru lecțiile ce corespund tematicii respectivelor însărcinări. Aprecierea lucrului individual se efectuează prin verificarea sintezelor materialului studiat individual, inițierea discuțiilor de grup cu studenții pe tematica lucrului individual, interogarea studenților, simularea unor situații practice, soluționarea cărora necesită aplicarea legislației în domeniul pieței de capital și activității bancare, verificarea studiilor de caz individuale ale studenților, etc.

Pentru unitatea de curs *Piața hârtiilor de valoare*, studentul va prezenta:

1. Hărțile conceptuale la temele unității de curs și conceptele de bază (L_1);
2. Referat, la una din temele propuse de cadrul didactic sau de către student (L_2).

Nota/media pentru studiul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2}{2}$$

Unitatea de curs Bazele activității bancare

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. ore
1.	Studierea surselor bibliografice obligatorii și conspectelor temelor unității de curs, elaborate de cadrul didactic.	10
2.	Studierea cadrului legal referitor la activitatea bancară.	10
3.	Elaborarea unui referat pe o temă selectată din lista de subiecte ale referatelor (L_1).	19
4.	Realizarea sarcinilor individuale (L_2).	18
5.	Pregătirea pentru evaluarea finală (examen).	15
Total		72

Studentul urmează să prezinte următoarele sarcini individuale la unitatea de curs *Bazele activității bancare*:

1. Referat, la una din temele propuse de cadrul didactic sau de către student (L_1);
2. Realizarea sarcinilor individuale propuse de cadrul didactic (L_2).

Nota/media pentru studiul individual (L_i) se determină în baza formulei:

$$L_i = \frac{L_1 + L_2}{2}$$

La elaborarea referatului studenții urmează să respecte următoarele cerințe:

1. Volumul textului referatului, inclusiv resursele informaționale, urmează să cuprindă: minim 8 pagini, maxim 15 pagini. Cerințe de tehnoredactare: formatul hârtiei A4, parametrii

paginii: 3 cm - stânga, 2 cm – sus, 2 cm – jos, 1.5 cm – dreapta, fontul Times New Roman, mărimea caracterelor 12 pt, spațiul dintre rânduri 1.5, numerotarea paginilor în subsol, alinierea la centru.

2. Toate tabelele referatului trebuie să dispună de trimitere în textul lucrării. Figura, schema sau diagrama este numerotată și urmată de titlu care descrie conținutul acesteia, care se indică la mijlocul tabelului, fontul Times New Roman, mărimea 11 pt, fără semn de punctuație la sfârșit, intervalul dintre rânduri în tabel 1.15.

3. Referatul este o lucrare de dimensiuni mici sau medii care include studiul unui fenomen sau proces social, economic, întocmit pe baza unor cercetări bibliografice, a unor studii cazuistice sau experimentale în baza prelucrării unor date statistice.

Un referat va include următoarele compartimente:

- foaia de titlu;
- cuprinsul automat;
- introducerea;
- abordarea temei cercetate, descriindu-se stadiul actual al cercetărilor din domeniul din care face parte tema investigată, dezvoltarea studiului temei analizate;
- concluziile, opiniile personale și direcțiile ulterioare posibile de cercetare referitoare la tema abordată;
- referințe bibliografice;
- anexe.

Referatul va fi analizat din punct de vedere al profesionalismului cu care a fost executat. Cadrul didactic va evalua conținutul referatului și prezentarea acestuia (acuratețe, ortografie, exprimare, formatare).

Referatul urmează a fi prezentat de student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului.

Tematica referatelor pentru unitatea de curs Piața hârtiilor de valoare

1. Locul pieței valorilor mobiliare în sistemul pieței financiare.
2. Piața valorilor mobiliare ca mecanism de finanțare a procesului de investiții.
3. Piața valorilor mobiliare și importanța acesteia în economia Republicii Moldova.
4. Bursele mondiale. Probleme și tendințe de dezvoltare.
5. Indicii bursiere - rolul acestora pe piața bursieră.
6. Bursa de Valori București – organizare și funcționare.
7. Bursele de valori americane tradiționale. Piața OTC.
8. Gestiunea rentabilității și a riscului valorilor mobiliare.

9. Banca comercială – participant al pieței valorilor mobiliare.
10. Impactul crizei financiare asupra principalelor piețe bursiere de pe glob.
11. Tranzacționarea instrumentelor financiare derivate.
12. Participanții profesioniști pe piața de capital.
13. Funcționarea Bursei de Valori din Moldova.
14. Piața bursieră franceză.
15. Piața bursieră a Marii Britanii.
16. Piața bursieră a Rusiei.
17. Piața bursieră a Japoniei.
18. Piața bursieră a Germaniei.
19. Definirea valorilor mobiliare în practica internațională și în Republica Moldova.
20. Produsele pieței valorilor mobiliare.
21. Formele de distribuire a dividendelor.
22. Emisiunea și riscul obligațiunilor.
23. Obligațiuni: prezentare generală.
24. Piața de obligațiuni în România.
25. Marile crahuri bursiere.
26. Rolul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în dezvoltarea pieței de capital.

Tematica referatelor pentru unitatea de curs Bazele activității bancare

1. Evoluția sistemului bancar al SUA.
2. Evoluția sistemului bancar al Japoniei.
3. Evoluția sistemului bancar al Marii Britanii.
4. Evoluția sistemului bancar al Franței.
5. Evoluția sistemului bancar al României.
6. Evoluția sistemului bancar al Federației Ruse.
7. Evoluția sistemului bancar islamic.
8. Evoluția sistemului bancar al Chinei.
9. Evoluția sistemului bancar din Canada.
10. Evoluția sistemului bancar din Austria, Danemarca și Norvegia.
11. Evoluția sistemului bancar din Germania.
12. Evoluția sistemului bancar din Olanda, Italia și Spania.
13. Evoluția sistemului bancar din Bulgaria, Cehia și Polonia.
14. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „Moldova Agroindbank” SA.
15. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „Energbank” SA.

16. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „Moldindconbank” SA.
17. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „FinComBank” SA.
18. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „Victoriabank” SA.
19. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „Comerțbank” SA.
20. Istoria fondării, organizarea și activitatea BC „EuroCreditBank” SA.
21. Istoria fondării, organizarea și activitatea băncii comerciale „OTP Group” SA.
22. Tipurile de carduri utilizate în sistemul bancar al Republicii Moldova.
23. Serviciile VIP prestate de băncile Republicii Moldova.
24. Serviciile private banking caracteristice sistemului bancar din Federația Rusă.
25. Activitatea companiei de rating Moody.
26. Funcționarea companiei de rating Fitch și Standard and Poors.
27. Natura și metodele de prevenire a falimentului bancar.
28. Politica de creditare a băncii comerciale.
29. Rolul BNM în reglementarea activității bancare.
30. Cauzele și formele de manifestare a crizei bancare.
31. Tendințe în activitatea sistemelor bancare contemporane.
32. Inovațiile în activitatea bancară.
33. Organizarea și funcțiile Băncii Naționale a Moldovei.
34. Sistemul de garantare a depozitelor în Uniunea Europeană.
35. Politica de atragere a resurselor de depozit.

Evaluare

Evaluarea studenților se realizează în corespundere cu Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și cu Regulamentul-cadru privind evaluarea cunoștințelor studenților, obținute în procesul de formare și a rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Evaluarea curentă presupune implicarea studenților în cadrul discuțiilor, dezbaterilor, exercițiilor de reflecție promovate la orele de seminar și laborator și testelor în formă scrisă (fiecare student trebuie să acumuleze minim 5 note per modul). Studentul este apreciat cu câte o notă la minimum 5 teme aleatoare din cele 21 teme propuse spre studiere.

La final, studentul va obține media evaluării curente (E_c), formată din notele obținute în cadrul unităților de curs.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

nr. 1625 din 12.12.2019¹ studenții, obligatoriu, vor susține o probă de *evaluare periodică* prin care se urmărește estimarea situației intermediare a reușitei studentului. Evaluarea periodică se va promova sub formă de test scris, incluzând diferite categorii de itemi.

Studenții care absentează și cei care obțin o notă mai mică decât 5, vor avea posibilitatea să susțină repetat testul de evaluare periodică.

De asemenea, studenții vor fi evaluați în baza realizării lucrului individual (L_i) care este prezentat de către student în ultima săptămână de studii din cadrul semestrului. Însărcinările pentru lucrul individual sunt stipulate în compartimentul Activității de lucru individual al studentului.

Nota semestrială (N_s) se calculează ca medie aritmetică dintre:

Nota semestrială (N_s) se calculează ca media aritmetică dintre următoarele trei componente:

- a) media notelor obținute la evaluările curente (E_c);
- b) nota obținută în cadrul evaluării periodice (E_p);
- c) nota/media pentru lucrul individual (L_i).

$$N_s = \frac{E_c + E_p + L_i}{3}$$

La examinarea finală sunt admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- nota medie a evaluărilor curente E_c este de cel puțin 5.00;
- nota evaluării periodice E_p este de cel puțin 5.00;
- media pentru activitatea de studiu individual S_i este de cel puțin 5.00.

Evaluarea finală se realizează sub formă de examen scris sau online. Nota finală se calculează conform formulei:

$$N_f = N_s \times 0,5 + N_e \times 0,5,$$

unde N_f – nota finală; N_s – nota semestrială; N_e – nota de la examen.

Subiectele pentru evaluarea finală

1. Piața de capital - componentă a pieței financiare
2. Participanții pieței de capital
3. Instrumentele pieței de capital
4. Funcțiile pieței de capital
5. Cadrul legislativ al pieței de capital din Republica Moldova
6. Organe de control și reglementare pe piața de capital

¹ Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (Ciclul I) și integrate, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1625 din 12.12.2019.
Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordinul_nr._1625_din_12.12.2019.pdf

7. Definirea și trăsăturile caracteristice ale acțiunilor
8. Tipologia acțiunilor
9. Drepturile de subscriere și de atribuire
10. Definirea obligațiunilor
11. Criterii de clasificare a obligațiunilor
12. Randamentul obligațiunilor
13. Tehnica emisiunii valorilor mobiliare primare
14. Conceptul de prospect de emisiune
15. Specificul emisiunii și plasării acțiunilor
16. Modalitatea de emisiune și plasare a obligațiunilor
17. Evaluarea acțiunilor
18. Evaluarea obligațiunilor
19. Evoluția indicilor bursieri
20. Criterii de clasificare a indicilor bursieri
21. Principiile folosite în determinarea indicilor bursieri
22. Metodologia de determinare a indicilor bursieri
23. Indici bursieri mondiali
24. Conceptul de bursă de valori mobiliare
25. Regimul juridic al funcționării bursei de valori
26. Managementul bursei de valori
27. Agenții bursei de valori
28. Sistemele de tranzacții la bursa de valori
29. Sistemul bursier versus sistemul bancar
30. Aspecte teoretice cu privire la instrumentele financiare derivate
31. Definirea și specificul activității băncii în economia de piață
32. Tipologia băncilor în sistemul bancar
33. Funcțiile băncii și operațiunile ei
34. Particularități ale sistemului bancar național
35. Acordarea licenței băncilor în Republica Moldova
36. Structura organizatorică și atribuțiile organelor de administrare a băncii
37. Modelul de afaceri în cadrul băncii
38. Conceptul și structura instrumentelor de capital
39. Funcțiile și necesitatea elementelor de fonduri proprii
40. Elementele constitutive ale instrumentelor de capital
41. Componența resurselor atrase de bancă

42. Rolul și criteriile de clasificare a depozitelor
43. Costul depozitelor bancare
44. Categoriile de resurse bancare nedepozitare
45. Garantarea depozitelor în sistemul bancar autohton
46. Definiția și clasificarea operațiunilor bancare active
47. Creditele bancare – pilonul fundamental al activității băncii
48. Criterii de clasificare a creditelor în activitatea bancară
49. Costurile aferente creditului bancar
50. Definiția, structura și reglementarea operațiunilor valutare ale băncii
51. Caracteristica operațiunilor conexe ale băncilor
52. Private Banking – viitorul activității bancare
53. Modul de organizare a decontărilor bancare
54. Organizarea și desfășurarea operațiunilor de casă
55. Deservirea bancară la distanță
56. Definiția și structura veniturilor bancare
57. Esența și clasificarea cheltuielilor bancare
58. Conceptul de risc bancar
59. Tipologia riscurilor bancare în Republica Moldova
60. Instrumente și tehnici de monitorizare a riscurilor bancare
61. Definiția controlului bancar intern
62. Mecanismul de control intern
63. Definiția și modul de reglementare a lichidității bancare
64. Necesitatea în resurse lichide: metoda de apreciere, surse, structura
65. Definiția, principiile și importanța supravegherii bancare
66. Intervenția timpurie în bancă
67. Măsuri de rezoluție bancară
68. Încetarea activității băncii, retragerea licenței
69. Competiția în activitatea bancară
70. Inovațiile în activitatea bancară

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Piața hârtiilor de valoare

1. Stabiliți dacă este adevărată sau falsă afirmația: (6 puncte)

Clasa de valori mobiliare cuprinde valorile mobiliare care conferă aceleași categorii de drepturi asupra emitentului.

a) adevărat

b) fals

anul de bază, când PPA a fost de 100 u.m., calculați PER în ambele momente.

6. Continuați fraza: (12 puncte)

Piața de capital reprezintă
Acțiunile ordinare sunt
Obligațiunea este

7. Aplicație practică (5 puncte)

O societate deține 30.000 de acțiuni, valoarea nominală a acțiunii este 200 u.m., cursul acestor acțiuni pe piață este de 500 u.m. Calculați capitalizarea bursieră (CB).

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	7	8	9-14	15-19	20-23	24-28	29-34	35-40	41-44	45

Model de test de evaluare periodică la unitatea de curs Bazele activității bancare

1. Stabiliți dacă este adevărată sau falsă afirmația (A sau F): (10 puncte)

Banca este constituită ca societate cu răspundere limitată.	
Funcția de depozit prevede efectuarea operațiunilor de atragere a resurselor financiare.	
Capitalul bancar este element bilanțier.	
Operațiunile de depozit nu trebuie să fie diverse și efectuate de persoane diferite.	
Acțiunile preferențiale nu dau dreptul la vot.	
Creditul reprezintă angajamentul de a acorda bani ca împrumut.	
Pentru bancă este convenabilă dobânda fixă la operațiunile de acordare a resurselor financiare.	
Organul executiv al băncii poate fi organizat colegial.	
Sistemul bancar național este format din 2 niveluri.	
Securitatea activității bancare nu ar trebui să fie realizată la toate nivelurile.	

2. Bifați secvențele corecte:

Depozitul este. **(1 punct)**

- un produs bancar ce combină caracteristicile unui cont curent cu cele ale unui depozit;
- nemodificat într-o anumită perioadă de timp sau poate suferi modificări de la o zi la alta;
- forma de exprimare a relațiilor dintre bancă și client în vederea oferirii băncii comerciale de către cei din urmă a mijloacelor bănești în folosire temporară.

Operațiunile bancare accesorii: **(1 punct)**

- în cursul lor nu se asigură o prestare de servicii;
- se realizează funcționarea băncii;
- banca nu este nici creditoare nici debitoare.

Trăsăturile creditului bancar sunt: **(2 puncte)**

- concurența;

- dobânda;
- tendințele ratei dobânzii și inflației;
- scadența.

Sistemul bancar este compus din: **(1 punct)**

- BNM;
- BNM și CNFP;
- BNM și banca comercială;
- Banca comercială.

3. Atribuiți noțiunile conform conținutului lor (8 puncte)

Nr. d/o	Noțiunea	Conținut
1.	Gestiunea centralizată	banca este o componentă a unei companii financiare mari
2.	Băncile comerciale	sunt acelea prin care se realizează funcționarea proprie a băncii, adică funcția de intermediar în operațiunile de credit fie că se acționează pentru a aduna economiile.
3.	Contul de economii	limitarea absolută în drepturi de decizie a filialelor cu stabilirea setului de probleme asupra căruia filiala poate acționa independent.
4.	Depozite la vedere	se plătește lunar, este inclus în rata lunară a creditului și se calculează ca procent din soldul curent al creditului.
5.	Holdingul bancar	se pot efectua retrageri oricând, dar atunci când soldul scade sub nivelul minim stabilit se obține dobânda la vedere.
6.	Operațiunile bancare fundamentale	reprezintă suma beneficiului acumulat ce rămâne în posesia băncii după repartizarea profitului realizat în cadrul exercițiului de gestiune.
7.	Comision de administrare credit	depunătorii pot dispune oricând utilizarea lor sub forma plăților sau retragerilor din cont.
8.	Beneficiul nerepartizat	asigură circulația fluxului de numerar a întreprinderilor din sectorul real al economiei și al populației.

4. Enumerați factorii securității economice a sectorului bancar. (3 puncte)

5. Problemă (4 puncte)

Analizați evoluția capitalului bancar propriu după componente, utilizând datele prezentate de BC „MoldInvest” SA (multiplicatorul capitalului, indicatorii de analiză a riscului de capital).

Active		Pasive	
Tipul	N_0	Tipul	N_0
Active financiare deținute pentru tranzacționare	-	Depozite la vedere	1340798
Active financiare disponibile pentru vânzare	358776	Capital propriu	904943
Credite și avansuri	2835456	Depozite la termen	740799
Total Activ	4112536	Total pasiv	4112536

6. Problemă (6 puncte)

Conform informației prezentate de BC „MoldInvest” SA evaluați costul resurselor atrase:

- volumul depozitelor la termen cu scadența 3 luni – 9532441 lei cu rd de 9,6%;
- volumul depozitelor la termen cu scadența 6 luni – 11005772 lei cu rd de 9,8%;
- volumul depozitelor la termen cu scadența 12 luni – 19255634 lei cu rd de 10,0%.

Calculați rata medie a dobânzii plătită pentru o unitate monetară de capital atras.

7. Continuați fraza: (8 puncte)

BNM reprezintă
Depozitul bancar reprezintă
Banca comercială reprezintă
Capitalul bancar reprezintă

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	7	8	9-15	16-18	19-23	24-29	30-35	36-40	41-43	44

Model de test de evaluare finală

1. Stabiliți dacă este adevărată (A) sau falsă (F) afirmația: (10 puncte)

Banca este constituită ca societate cu răspundere limitată.	
Funcția de depozit prevede efectuarea operațiunilor de atragere a resurselor financiare.	
Capitalul bancar este element bilanțier.	
profitul reprezintă principala sursă din care băncile își constituie fonduri de rezervă.	
Clasa de valori mobiliare cuprinde valorile mobiliare care conferă aceleași categorii de drepturi asupra emitentului.	
Creditul reprezintă angajamentul de a acorda bani ca împrumut.	
Acțiunile nominative pot fi emise în formă materială, pe suport de hârtie sau în formă dematerializată, prin înscrieri în cont și presupun precizarea numelui deținătorului.	
Dividendele fixate se stabilesc într-o sumă fixată pe acțiune.	
Obligațiunea poate fi emisă pe o perioadă mai mare de 1 an.	
Abordarea europeană se bazează pe sistemul bancar, și în care băncile în calitate de operatori specifici sunt prezente pe ambele tipuri de piețe.	

2. Bifați secvențele corecte:

Operațiunile bancare accesorii: **(1 punct)**

- În cursul lor nu se asigură o prestare de servicii;
- Se realizează funcționarea băncii;
- Banca nu este nici creditoare nici debitoare.

Trăsăturile creditului bancar sunt: **(2 puncte)**

- concurența;
- dobânda;
- tendințele ratei dobânzii și inflației;

scadența.

Caracteristici ale acțiunilor sunt: **(2 puncte)**

sunt indivizibile;

sunt divizibile;

sunt instrumente negociabile;

nu sunt instrumente negociabile.

Cererea de capital se clasifică în: **(1 punct)**

cerere publică și cerere privată;

cerere temporară și cerere permanentă;

cerere parțială și cerere totală;

cerere structurală și cerere conjuncturală.

În funcție de modul de formare al prețului instrumentelor financiare, piața de capital se structurează în: **(1 punct)**

piața de licitație și piața de negocieri;

piața de rang I și piața de rang II;

piața acțiunilor și piața obligațiunilor;

piața de licitație și piața de marja.

Depozitul este..... **(1 punct)**

un produs bancar ce combină caracteristicile unui cont curent cu cele ale unui depozit;

nemodificat într-o anumită perioadă de timp sau poate suferi modificări de la o zi la alta;

forma de exprimare a relațiilor dintre bancă și client în vederea oferirii băncii comerciale de către cei din urmă a mijloacelor bănești în folosire temporară.

4. Pentru fiecare definiție indicați noțiunea respectivă: (8 puncte)

instrumente financiare prin care se evidențiază banii datorati de emitent deținătorului, în condiții specificate	
efectuează tranzacții pentru clienți, dar și în numele și în contul SSIF în cadrul cărora își desfășoară activitatea	
fracțiuni ale capitalului social și desemnează raportul juridic dintre deținătorul de acțiuni și societatea emitentă	
contracte care îl obliga pe cumpărător să plătească și pe vânzător să livreze active specifice la un preț prestabilit și o dată fixă în viitor	
este instituția financiară supremă aflată în fruntea întregului aparat bancar	
persoană juridică a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public și în acordarea de credite în cont propriu	
totalitatea mijloacelor bănești de care dispune o bancă la un moment dat și care în mare parte nu-i aparține băncii cu drept de proprietate	
aparțin băncii cu drept de proprietate și nu necesită rambursare	

5. Continuați fraza: (12 puncte)

Piața de capital reprezintă
Bursa este
Emitentul este
Banca de afaceri se ocupă de
Creditul este
Profitul băncii este

6. Aplicație practică (4 puncte)

Capitalul social al unei societăți pe acțiuni este de 10.000.000 u. m., format din 10.000 de acțiuni, cursul unei acțiuni este de 2.000 u. m., la sfârșitul exercițiului profitul net obținut este de 2.600.000 u. m., dividendele totale de 1.300.000 u. m. Calculați rentabilitatea capitalului investit (RCI) dividendul pe acțiune (DPA)

7. Aplicație practică (6 puncte)

În baza datelor din tabel calculați indicatorii: rata profitului, rata utilizării activelor, raportul dintre veniturile din dobânzi și active generatoare de dobândă.

Indicatori	Perioada analizată	
	y	z
Active generatoare de dobândă, lei	4949524	5302579
Venituri totale, lei	820321	1128359
Active totale, lei	7188415	7486218
Profit net, lei	265635	292582
Venit aferent dobânzilor, lei	683623	796605
Venit aferent dobânzilor/Active generatoare de dobândă, %		
Rata profitului		
Rata utilizării activelor		

8. Aplicație practică (4 puncte)

O societate pe acțiuni decide majorarea capitalului social prin emisiunea de noi acțiuni în raportul: o acțiune nouă pentru 5 acțiuni vechi deținute. Capitalul social inițial constituie 50.000.000 u.m., numărul de acțiuni emise constituie 100.000 și rezerve de 20.000.000 u.m. Suma încasată de societate ca urmare a vânzării noilor acțiuni este de 10.000.000 u.m. Calculați prima de emisiune încasată de societate pentru ansamblul emisiunilor.

9. Aplicație practică (4 puncte)

În baza informației propuse de Banca Comercială, calculați costurile marginale de atragere a resurselor bancare:

Cheltuielile de atragere a resurselor atrase – 549 123,5 lei

Cheltuielile operaționale – 3 285 907 lei

Creditele – 751 708 869 lei

Operațiunile de leasing – 783 421 128 lei

Hârtiile de Valoare de Stat – 63 687 547 lei

Hârtiile de valoare corporative – 174 176 156 lei

Baremul de notare

Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Puncte	7	8	9-15	16-21	22-28	29-35	36-40	41-47	48-54	55-56

Resurse informaționale

Obligatorii:

1. Legea privind piața de capital: nr. 171 din 11.07.2012. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 193-197/665 din 14.09.2012, pp. 45 – 49 (cu modificările și completările ulterioare).

2. Legea cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare: nr. 192-XIV din 12.11.1998. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 22-23 din 1999, pp. 32 – 39 (cu modificările și completările ulterioare).

3. Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare: nr. 62/14 din 26.12.2008 cu privire la aprobarea Regulilor Bursei de Valori a Moldovei. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 37-40/125 din 20.02.2009, pp. 89 – 93 (cu modificările și completările ulterioare).

4. Legea privind activitatea băncilor: nr. 202 din 06.10.2017 În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2017, nr. 434-439, din 15.12.2017 pp. 22 – 42 (cu modificările și completările ulterioare).

5. Legea cu privire la BNM: nr. 548-XII din 21.07.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1996, nr. 1, din 01.01.1996 pp. 69 - 73 (cu modificările și completările ulterioare).

6. Legea privind redresarea și rezoluția băncilor: nr. 232 din 03.10.2016 În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 343-346, din 04.10.2016 pp. 105 - 109 (cu modificările și completările ulterioare).

7. Legea privind reglementarea valutară: nr.62-XVI din 21 martie 2008. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2008, nr. 127-130/496, din 18.07.2008 pp. 99 - 111 (cu modificările și completările ulterioare).

8. ANGHELACHE, G. *Piețe de capital și tranzacții bursiere – aplicații și studii de caz*. București: Editura Economică, 2003. 255 p.

9. CIOBANU, Gh. *Bursele de valori și tranzacțiile la bursă*. București: Editura Economică, 1997, 145 p.
10. COCRIȘ, V., CHIRLEȘAN, D. *Managementul bancar și analiza de risc în activitatea de creditare*. Iași: Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, ediția a II-a, 2009, pp. 30 - 31.
11. COCRIȘ, V., ANDRIEȘ, A. *Managementul riscurilor și al performanțelor bancare*, Iași: Ed. Wolters Kluwer, 2009, 142 p.
12. COMAN, F. *Activitatea bancară: profit și performanță*. București: Ed. Lumina Lex, 2000, 208 p.
13. COCIUG, V. *Management bancar*. Ch.: ASEM, 2008, 137 p.
14. LUPU, R. *Piața instrumentelor financiare derivate*. București: Editura Economică, 2007. 210 p.
15. STOICA, V. *Piața de capital și produse bursiere*. București: Editura Universitară, 2006. 474 p.

Suplimentare:

1. COCIUG, V., POSTOLACHE, V. Rolul instrumentelor politicii macroprudențiale în dezvoltarea sectorului bancar al Republicii Moldova. În: Culegere de articole științifice ale Conferinței Științifice Internațional ”Competitivitate și Inovare în economia cunoașterii”, Ediția a XXII-a, 25-26 septembrie 2020, Chișinău, pp. 584 – 592 (0,69 c. a.) e-ISBN 978-9975-75-985-4.
2. MICLĂUȘ, P.G., LUPU, R. *Piața instrumentelor financiare derivate*. București: Editura Economică, 2008. 210 p.
3. PRISACARIU, M., URSU, S., ANDRIEȘ, A. M. *Piețe și instrumente financiare*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2008. pp. 293-306.
4. POSTOLACHE, V. *Consolidation of the institutional environment to ensure the safe operation of commercial banks*. In: 5 INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES AND INNOVATION CONGRESS, November 11-12.2022, Ankara, Turkey. pp. 480-485, (0,4 c.a.). ISBN: 978-625-8246-69-8.
5. POSTOLACHE, V. *Foreign experience in implementing banking innovations and the possibility of adapting it to the practice of the Republic of Moldova*. In: Taras Shevchenko 7th International Congress on Social Sciences, November 24-25, 2021, Ancara, Turkey, pp. 646-654 (0,52 c. a.). ISBN 978-625-8061-17-8.
6. POSTOLACHE, V., COCIUG, V. *Macroprudential policy of the bank of Republique of Moldova in the context of pandemic crisis*. In: IV. International Conference on COVID-19 Studies April 17-19, 2021 İstanbul, Turkey, pp. 519-526 (0,57 c. a.). ISBN: 978-625-7720-35-9.

7. POSTOLACHE, Victoria, *Rolul instrumentelor de finanțare a afacerii în dezvoltarea sustenabilă*. În: Materialele COLLOQUIA PROFESSORUM Tradiție și inovare în cercetarea științifică din 11.10.2019, Bălți, Ediția a IX-a, pp. 218 – 223, (0,3 c. a.), ISBN 978-9975-50-243-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/219-224_9.pdf.

8. POSTOLACHE, V. *Abordarea teoretică a gestiunii riscului de reglementare în sistemul de control intern al băncii*. În: Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale. Conferința științifică internațională din 02 – 03 noiembrie 2018. Chișinău, USM, pp. 137 – 142, (0,5 c. a.), ISBN 978-9975-142-57-1.

9. SIMION, D. *Piața produselor financiare derivate*. Craiova: Sitech, 2004. 247 p.